

**Kõrvamärkide kadumist ja
purunemist mõjutavad tegurid**
juuni 2003 - detsember 2004

Uurimuse läbiviimise eesmärgid

- Leida peamised kõrvamärkide kadude põhjused
- Nõustada loomapidajaid
- Arendada kõrvamärke
- Arendada farmide sisseseadet

Meetod

- 100 farmi ekspertiis 18 kuu jooksul ühe spetsialisti poolt
- 3 külastust igasse farmi
- Kõrvamärkide seisukorra hindamine
- Farmikeskkonna hindamine

Farmide valim

Valiti 2 farmide kategooriat

- 25 farmi, kus asendati < 5% kõrvamärkidest
- 75 farmi, kus asendati > 10% kõrvamärkidest

Tulemuste analüüs

Analüüsiti järgmisi parameetreid:

- Kõrvamärkide kvaliteet
- Loomade pidamistingimused
- Kõrvamärkide kadu

Kõrvamärgid

Kontrollitud kõrvamärgid

Kontrolliti 14 490 kõrva:

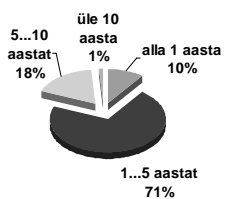
- 620 kõrvas ei olnud märgist, s.o 4.3%

Keskmine loomade arv farmis = 82.4:

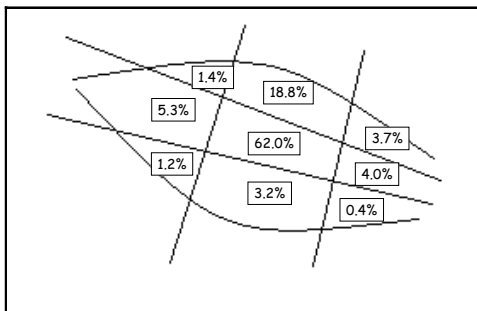
- 75.6 2 kõrvamärgiga
- 6.5 1 kõrvamärgiga
- 0,3 ilma kõrvamärkideta

Kõrvamärkide vanus

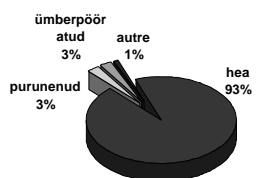

Märgistamine (koht kõrvas)

Kõrvamärkide seisukord

Suurem osa kõrvamärkidest on heas seisukorras

Farmitingimused

Farmitingimused

Vaadeldi järgmisi näitajaid

•Laut:	•Tüüp	•Metall:	•Olemasolu
	•Nööride esinemine		•Tüüp
	•Sügamisala olemasolu		•Olukord
•Sõimevõre:	•Olemasolu	•Künad:	•Olemasolu
	•Tüüp		•Tüüp
	•Olukord		•Olukord
•Sõimepiirid:	•Olemasolu	•Jootmisnõud:	•Olemasolu
	•Tüüp		•Tüüp
	•Olukord		•Olukord

Kõrvamärkide seisukord ja farmitingimused

Laut / üldised näitajad

Vigastamata kõrvamärgid	Vigastatud kõrvamärgid*
Vähe sügamisalasid	Palju nõöre
Ei ole vabalt söötmist	Palju sügamisalasid
Nõöre ei esine	Vabalt söötmine
	Kõrvamärgid valesti: tagumine osa ees

*Vigastatud kõrvamärgid on veel kõrvas

Faktorid, mis mõjutavad kõrvamärkide kadumist

Laut / üldised näitajad

Väike kadu (vähem kui 5 %)	Suur kadu (üle 15 %)
Sügavallapanu	Palju sügamisalasid
Nõöre ei esine	Latrid
Sügamist ei esine	Sügamine
	Nöörid

Kõrvamärkide seisukord ja farmitingimused

Laut / söötmissüsteemid

Vigastamata kõrvamärgid	Vigastatud kõrvamärgid*
Künad puuduvad	
Sõimevõre puudub	Sõimevõre
Sõimepiirded	Künad

*Vigastatud kõrvamärgid on veel kõrvas

Faktorid, mis mõjutavad kõrvamärkide kadumist

Laut / söötmissüsteemid

Väike kadu (vähem kui 5 %)	Suur kadu (üle 15 %)
Künad puuduvad	Sõimepiirdeid ei ole
Sõimepiirded	Künad
Sõimevõre puudub	Sõimevõre
Automaatsöötmine	

Kõrvamärkide seisukord ja farmitingimused

Laut / söötmissüsteemide seisukord

Vigastamata kõrvamärgid	Vigastatud kõrvamärgid*
Künad heas seisukorras	Sõimevõre keskmises seisukorras
Sõimevõre heas seisukorras	Künad keskmises seisukorras
Sõimepiirded heas seisukorras	

*Vigastatud kõrvamärgid on veel kõrvas

Faktorid, mis mõjutavad kõrvamärkide kadumist

Laut / söötmissüsteemide seisukord

Väike kadu (vähem kui 5 %)	Suur kadu (üle 15 %)
Künad heas seisukorras	Künad keskmises seisukorras
Sõimepiirded heas seisukorras	Sõimepiirded keskmises seisukorras
Automaatsöötjad heas seisukorras	Sõimevõre keskmises seisukorras

Faktorid, mis mõjutavad kõrvamärkide kadumist

Laut / söötmissüsteemide tüübid

Väike kadu (vähem kui 5 %)	Suur kadu (üle 15 %)
Sõimepiirded lihtsa sõimevõrega	Sõimepiirded S-tüüpi sõimevõrega
Lihtne sõimevõre	Mittefikseeruv sõimevõre
Metallkünad	S-tüüpi sõimevõre

Faktorid, mis mõjutavad kõrvamärkide kadumist

Karjamaa / puud

Väike kadu (vähem kui 5 %)	Suur kadu (üle 15 %)
Puid ei ole	Palju kände, puutüükaid
Kände, puutüükaid ei ole	Võsa
Võsa ei ole	Palju puid
	Võsa ja puutüükad

Faktorid, mis mõjutavad kõrvamärkide kadumist

Karjamaa / aiad ja söötmine

Väike kadu (vähem kui 5 %)	Suur kadu (üle 15 %)
Paralleelsete lattidega piirded	Okasraat
Iselukustuvad piirded	Sõimepiirded S-tüüpi sõimevõrega
Elektritara	

Faktorid, mis mõjutavad kõrvamärkide kadumist

Karjamaa / söötmissüsteemide seisukord

Väike kadu (vähem kui 5 %)	Suur kadu (üle 15 %)
Sõimepiirded heas seisukorras	Joogikünad /jootjad keskmises seisukorras
	Künade servad keskmises seisukorras

Kokkuvõte

Kuigi uuringusse oli haaratud limiteeritud arv loomi, on uuringu tulemused arvestatavad.

Mõju avaldavad järgmised faktorid:

- laudasisustuse seisukord avaldab märksa suuremat mõju kui kasutatav materjal.
- sõimepiirded on üldjuhul paremad kui sõimevõre
- loomade sanitaarne seisukord avaldab samuti mõju
